

Brusel 18. března 2019
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 15. března 2019

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 6635/19 + COR 1

Předmět: Závěry Rady o roční analýze růstu 2019 a společné zprávě
o zaměstnanosti (15. března 2019)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o roční analýze růstu 2019 a společné zprávě o zaměstnanosti, které Rada přijala na zasedání konaném dne 15. března 2019.

Závěry Rady o roční analýze růstu 2019 a společné zprávě o zaměstnanosti

KONSTATUJÍC, ŽE

1. Roční analýza růstu 2019, kterou vypracovala Komise, stanoví pro rok 2019 tyto politické priority pro růst a zaměstnanost v EU a jejích členských státech: zajištění vysoce kvalitních investic, zaměření reforem na růst produktivity, inkluzivnost a kvalitu institucí a zajišťování makrofinanční stability a zdravých veřejných financí.
2. EU nadále zaznamenává hospodářský růst a rekordní zaměstnanost, které však dosud nepřinášejí stejný prospěch všem občanům a zemím. Současné hospodářské klima teprve začíná odvracet nárůst nerovnosti. Přestože je EU s ohledem na současný trend na dobré cestě k dosažení cíle strategie Evropa 2020, kterým je 75% zaměstnanost v roce 2020, a přestože došlo ke zlepšení, k dosažení cíle, kterým je odstranit riziko chudoby nebo sociálního vyloučení u 20 milionů obyvatel, má dosud daleko.
3. V listopadu 2018 činila míra nezaměstnanosti v EU 6,7 % (a v eurozóně dosahovala 7,9 %). Ve třetím čtvrtletí roku 2018 bylo v EU zaměstnáno 239,3 milionů osob, což je o 15 milionů více, než byla nejnižší úroveň dosažená na vrcholu krize. Účast žen na trhu práce nadále roste a míra zaměstnanosti starších pracovníků zaznamenala v minulém roce největší nárůst. V některých zemích však přetrvává vysoká míra nezaměstnanosti a absence hospodářské činnosti, zejména u mladých lidí a osob s nízkou úrovní dovedností.
4. Podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením se v roce 2017 výrazně snížil. Vzhledem k tomu, že se oproti předchozímu roku vymanilo z chudoby nebo sociálního vyloučení více než pět milionů osob, je celkový počet nyní na nižší úrovni než před krizí v roce 2008. Za tímto celkovým trendem se však skrývají přetrvávající nerovnosti mezi členskými státy, neboť v některých zemích je podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením vyšší než v roce 2008. Riziko chudoby nebo sociálního vyloučení zůstává problémem zejména v případě dětí, osob se zdravotním postižením a osob přistěhovaleckého původu. Příjmová nerovnost, která se poprvé od začátku krize nepatrně snížila, je nadále na vyšší úrovni než před krizí.

5. Provádění reforem je napříč EU nadále nerovnoměrné, přičemž dosud relativně příznivé ekonomické klima umožňuje přijímat strukturální reformy s cílem posílit ekonomickou odolnost. Prioritou by mělo být provádění evropského pilíře sociálních práv na úrovni Unie a členských států, a to při řádném zohlednění příslušných pravomocí s cílem podporovat vzestupné sbližování, pokud jde o trh práce, sociální podmínky a životní úroveň.
6. Jako dlouhodobý strategický rámec pro tvorbu politik v kontextu evropského semestru a hlavních směrů politik zaměstnanosti sloužila strategie Evropa 2020. Období, na něž se strategie Evropa 2020 vztahuje, se chýlí ke konci, a je tedy třeba věnovat náležitou pozornost vypracování rámce následného.

ZDŮRAŽŇUJÍC, ŽE

7. Pokračující hospodářský růst vedl ke zlepšení situace na trhu práce a je zaznamenán výrazný nárůst tvorby pracovních míst. Počet odpracovaných hodin však roste i nadále výrazně pomaleji než celková zaměstnanost. V roce 2017 růst reálných mezd v řadě členských států nadále zaostával za produktivitou a zůstává pod úrovní, již by bylo možné s ohledem na pozitivní vývoj na trhu práce a hospodářské výkonnosti očekávat. K jeho oživení došlo až v roce 2018. Chudoba pracujících zůstává na vysoké úrovni a segmentace trhu práce je v řadě členských států nadále problémem. Je nadále důležité zaměřovat se jak na kvalitu, tak i na kvantitu pracovních míst, zejména s ohledem na případný dopad nových technologií, globalizace a nových forem práce na trh práce.
8. Rekvalifikace a rozšiřování dovedností zůstávají klíčovými politickými prioritami, pokud jde o zajištění inkluzivního trhu práce a využití potenciálu rychlých technologických změn. Pracovníci s nízkou kvalifikací jsou vystaveni většímu riziku ztráty pracovních míst: je stále více zapotřebí, aby politiky byly zacíleny na zlepšení příležitostí k rozvoji dovedností pro pracovníky, kteří mají omezený přístup k odborné přípravě nebo kteří jej vůbec nemají, nebo pro ty, kteří mají omezené možnosti odborné přípravy mimo pracovní dobu, s cílem zajistit, aby mohli využívat přínosu technologických změn. Politiky by měly nadále řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, zejména v odvětvích, na něž budou mít nové trendy s největší pravděpodobností dopad. Velké znepokojení vyvolává přetrvávající výrazná korelace mezi slabými výsledky vzdělávání a nízkým socioekonomickým postavením a výsledky na trhu práce.

9. Je třeba plně využít potenciálu, který pro trh práce představují skupiny, jež jsou v současnosti nedostatečně zastoupeny. Je zapotřebí posílit integraci osob přistěhovaleckého původu, osob s nízkou kvalifikací, mládeže a osob se zdravotním postižením. Strategie aktivního stárnutí umožňující, aby starší pracovníci zůstali déle na trhu práce, by pak pomohly reagovat na demografickou výzvu. Širší přístup k cenově dostupným a kvalitním službám péče o děti a službám dlouhodobé péče a odpovídající politiky usilující o rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem by ženám i mužům zajistily více příležitostí k nástupu do zaměstnání nebo k setrvání v něm a snížily by riziko chudoby a sociálního vyloučení u dětí a osob ve zranitelném postavení. Členské státy sice vynakládají úsilí s cílem zlepšit poskytování služeb v oblasti péče, avšak přetrvávají značné rozdíly. Veřejné služby zaměstnanosti byly předmětem mnoha reforem, díky nimž se poskytování služeb v mnoha zemích zlepšilo. Pokud však jde o kapacity veřejných služeb zaměstnanosti, nadále existují značné rozdíly mezi jednotlivými zeměmi i uvnitř nich. Stále existuje prostor pro zlepšení pokrytí a účinnosti sociálních služeb a koordinace s těmito službami, jakož i účinnosti a udržitelnosti mnoha aktivních politik na trhu práce.
10. Příznivé ekonomické klima a vývoj na pracovním trhu přinesly výrazné zlepšení sociální situace. Objevují se však známky toho, že v inkluzivním charakteru růstu existují nedostatky, neboť příjmy domácností rostou ve srovnání s HDP pomaleji. Intenzita chudoby, měřená na základě propasti chudoby, se v několika členských státech zvyšuje. V některých členských státech se i nadále snižuje měřený dopad sociálních transferů na zmírňování chudoby.

11. Přístupy spočívající v investování do sociální oblasti a prevence posilují schopnost jednotlivců aktivně se účastnit ve společnosti a v ekonomice a mají klíčový význam pro inkluzivní charakter růstu. Zvláště předškolní vzdělávání a péče jsou účinnými sociálními investicemi s cílem řešit nerovnost a výzvy, jimž jsou vystaveny znevýhodněné děti. Větší účinnost preventivních opatření a přístup k nim, jakož i kvalitní léčebná zdravotní péče jsou kromě toho klíčovými předpoklady pro zdravé a aktivní obyvatelstvo, a přispívají tak k lepším sociálním podmínkám a hospodářské prosperitě. Další služby, jako je vzdělávání, odborná příprava a bydlení, spolu s přiměřenou podporou příjmu a podporou (znovu)začleňování na trh práce v případě osob, které mohou pracovat, mají zásadní význam pro zajištění rovných příležitostí pro všechny a pro posílení sociální soudržnosti. Další opatření v oblasti daňové koncepce a přiměřenosti dávek pak mohou přispět k inkluzivnímu charakteru růstu a zmírnit chudobu.
12. Členské státy nadále přijímají opatření, jimiž reagují na demografické změny a prodlužování střední délky života. Řešení dopadu stárnutí evropské společnosti vyžaduje trvalé úsilí s cílem zajistit jak přiměřenost, tak udržitelnost důchodových systémů, zaměření na kvalitní služby a investice do nich (zejména za účelem zajištění přístupu ke zdravotní péči a dlouhodobé péči), jakož i lepší politiky v oblasti prevence, rehabilitace a nezávislého života.
13. S ohledem na vznik nových forem práce a zvyšující se počet přechodů v průběhu pracovního života je nutné zajistit přístup k sociální ochraně pro všechny pracovníky, včetně pracovníků s nestandardními pracovními smlouvami a osob samostatně výdělečně činných, a zohlednit přitom strukturální rozdíly mezi systémy sociální ochrany členských států. Aby bylo možné reagovat na nové formy práce a budoucí výzvy v oblasti zaměstnanosti, je zapotřebí inovovat a upravit systémy sociální ochrany.
14. Dobře fungující sociální dialog je i nadále klíčovým prvkem evropského sociálně tržního hospodářství, avšak míra angažovanosti se v jednotlivých členských státech značně liší. Zapojení sociálních partnerů do přípravy reforem může zlepšit jejich koncepci a provádění, posílit pocit odpovědnosti občanů za tyto reformy a nakonec vést i k lepším sociálně-ekonomickým výsledkům. Je třeba zvážit, jak zajistit, aby sociální partneři disponovali dostatečnými kapacitami pro účast na politické debatě. Při zajišťování toho, aby reformy byly koncipovány a prováděny účinně, by rovněž hrálo důležitou úlohu zapojení organizací občanské společnosti.

15. Je třeba uvažovat o novém komplexním strategickém rámci, který bude sloužit jako vodítko pro tvorbu politik po skončení platnosti strategie Evropa 2020. Takový případný strategický rámec by měl i nadále klást silný důraz na sociální oblast a oblast zaměstnanosti, ve spojení s dalšími relevantními oblastmi politiky. Rovněž by měl být v souladu s evropským pilířem sociálních práv a cíli udržitelného rozvoje stanovenými OSN.
16. Tento strategický rámec by měl začleňovat poznatky získané při naplňování cílů strategie Evropa 2020 a monitorování této strategie. Provádění budoucí strategie by mělo vycházet z procesů evropského semestru, které byly vypracovány v uplynulých letech. V této souvislosti je vítána práce, která již probíhá v rámci Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu za účelem vyhodnocení zkušeností se strategií Evropa 2020, a tato činnost bude sloužit jako podklad pro budoucí jednání.

RADA EVROPSKÉ UNIE

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY

- ve svých národních programech reforem zohlednily priority roční analýzy růstu a společnou zprávu o zaměstnanosti a provedly na úrovni Unie i na úrovni členských států evropský pilíř sociálních práv, a to při řádném zohlednění příslušných pravomocí;
- provedly příslušná doporučení pro jednotlivé země pro rok 2018;
- zvýšily úsilí směřující k dosažení cílů strategie Evropa 2020;
- ve svém úsilí zaměřeném na dosažení konvergence využívaly srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, monitoru výsledků v oblasti zaměstnanosti a monitoru výsledků v oblasti sociální ochrany;
- vypracovaly společnou vizi týkající se otázky rámce navazujícího na strategii Evropa 2020, a zejména souvisejících aspektů v oblasti zaměstnanosti a sociální oblasti.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY

- zajistila, aby otázky zaměstnanosti a sociální otázky a jejich dopady byly řádně zohledněny při posuzování politik členských států;
- zohlednila výsledky strategie Evropa 2020 s cílem nasměrovat úvahy o možných budoucích strategických rámcích.

VYZÝVÁ VÝBOR PRO ZAMĚSTNANOST A VÝBOR PRO SOCIÁLNÍ OCHRANU, ABY:

- posoudily pokrok v naplňování cílů strategie Evropa 2020, jakož i nástroje využívané k provádění a monitorování strategie Evropa 2020 s cílem podat této Radě závěrečnou zprávu o strategii Evropa 2020 a poskytnout základ pro postoj Rady ohledně budoucího strategického rámce;
- pokračovaly v práci na vícestranném a tematickém dohledu a referenčním srovnávání a v monitorování situace v oblasti zaměstnanosti a sociální situace v členských státech prostřednictvím srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, monitoru výsledků v oblasti zaměstnanosti a monitoru výsledků v oblasti sociální ochrany s cílem zajistit pro Radu podklady, jež poslouží jako základ pro jednání v rámci procesu evropského semestru;
- úzce spolupracovaly s dalšími poradními výbory a stranami, zejména s Hospodářským a finančním výborem, Výborem pro hospodářskou politiku, Výborem pro vzdělávání, Pracovní skupinou pro veřejné zdraví na úrovni vyšších úředníků a evropskou sítí veřejných služeb zaměstnanosti, a zajistily tak vyvážené zohlednění hospodářských a sociálních otázek, jakož i otázek zaměstnanosti v evropském semestru;
- nadále úzce spolupracovaly s evropskými sociálními partnery a občanskou společností s cílem podpořit efektivní sociální a občanský dialog na úrovni EU i na úrovni členských států.